

modningen. Eventuel oversættelse af dokumenter til modtagerstatens originalsprog eller engelsk eller fransk må dog som udgangspunkt ske for den pågældende forælders egen regning.

Antallet af sager om udlevering af børn til Danmark fra udlandet efter Haagerkonventionen har siden 1998 ligget på ca. 10 sager om året. Dertil kommer et meget begrænset antal børnebortførelsessager, der løses inden for rammerne af andre internationale konventioner.

Der henvises i øvrigt til børnebortførelsesrapportens kapitel 4 om det internationale civilretlige samarbejde vedrørende børnebortførelser og kapitel 5 om det praktiske forløb af en bortførelsessag inden for konventionerne samt de statistiske oplysninger under rapportens pkt. 10.1.

2.2.2. Sager, der ikke er omfattet af internationale konventioner

I de sager, der ikke er omfattet af internationale konventioner, yder Udenrigsministeriet bistand. Som i andre konsulære sager skal den part, som anmoder om bistand, være dansk statsborger eller udlænding med dansk opholdstilladelse og fastboende i Danmark.

Udenrigsministeriets bistand i sager, der falder uden for konventionerne, afhænger af de konkrete omstændigheder, herunder lovgivningen og praksis i det land, som barnet er blevet bortført til. Kulturelle, religiøse og juridiske forhold kan komplicere mulighederne for at finde en løsning. Danske diplomatiske repræsentationer i andre lande kan ikke ensidigt gennemtvinge danske myndighedsafgørelser i opholdslandet, og de er – trods deres diplomatiske immunitet m.v. – forpligtet til at overholde opholdslandets lovgivning.

Udenrigsministeriet forsøger som udgangspunkt at skabe kontakt til den forælder, som har bortført barnet, eller dennes familie. Lykkes det, vil konflikten blive søgt løst ved at opnå enighed mellem forældrene om, at barnet skal returneres til Danmark.

Afhængig af omstændighederne i den konkrete sag overvejes det, om det vil være hensigtsmæssigt at kontakte myndighederne i det pågældende land samt mulighederne for et positivt udfald af en eventuel lokal domstolsafgørelse. Den danske ambassade i det pågældende land vil følge sagens gang, herunder i givet fald henvende sig herom til myndighederne.

Den beskrevne proces er kendetegnet ved, at den i en række sager tager meget lang tid.

Udenrigsministeriet kan under hele forløbet, i samarbejde med den danske repræsentation i det pågæl-

dende land, tilbyde at yde forskellige former for praktisk bistand såsom:

- anvisning af egnede advokater i udlandet,
- etablering af kontakt til barnet, den anden forælder eller dennes familie;
- modtagelse og aflevering af beskeder, breve og pakker,
- pengeoverførsler,
- udstedelse af provisorisk pas til barnet og
- bistand i forbindelse med rejsearrangementer.

De danske repræsentationer har på den anden side ikke mulighed for at foretage eller medvirke til en egentlig tilbageførelse af barnet uden accept eller medvirken fra enten den forælder, som har bortført barnet, eller de stedlige myndigheder.

Den danske udenrigstjeneste har ikke lovhjælp eller bevillingsmæssig dækning til at afholde nogen form for udgifter i forbindelse med nødsituationer i udlandet, herunder børnebortførelser, og kan således ikke afholde rejseudgifter, udgifter til advokatbistand, oversættelser m.v.

Antallet af børnebortførelsessager uden for konventionerne, som er kommet til Udenrigsministeriets kendskab, lå fra 1991, hvor Danmark tiltrådte Haagerkonventionen, til 1997 på 3 eller 4 sager om året. I årene 1998-2000 var der store udsving, men i 2001 og 2002 har antallet ligget på ca. 20. I en stor andel af de verserende sager er der tale om børn bortført til Iran og Libanon samt – i mindre omfang – Syrien.

Der henvises i øvrigt til børnebortførelsesrapportens kapitel 6 om det praktiske forløb af en bortførelsessag uden for konventionerne samt de statistiske oplysninger under rapportens pkt. 10.2.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Retshjælpsordning

3.1.1. Gældende ret

Under dette punkt omtales de eksisterende ordninger, hvorefter en efterladt forælder kan modtage økonomisk bistand til at foretage retsskridt i forbindelse med en børnebortførelse. Der henvises i øvrigt til kapitel 8 i børnebortførelsesrapporten.

3.1.1.1. Retshjælp i Danmark

Der kan opnås offentlig retshjælp (juridisk bistand fra en advokat) mod betaling af et mindre beløb, hvis visse økonomiske betingelser er opfyldt. Advokaten kan rådgive og hjælpe i forbindelse med skriftlige henvendelser til myndigheder m.v. Det offentlige betaler 75% af regningen, der ikke må overstige 800 kr. Egenbetalingen ved den almindelige retshjælp er der-